

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZAM.

Fordulat Nyugatmagyarország kérdésében Julius közepén újra tárgyalja a legfőbb tanács

Az ántánt hatalmait, s köztük első sorban a még mindig vezető szerepet játszó Franciaországot, minden lépésükben a Németország talpraállásától és megerősödésétől való félelem irányítja. Magyarország kegyetlen megcsontásához is főleg azért ragaszkodtak, mert benne a németek erős támaszát látták. Mivel Ausztriában a Németországhoz való csatlakozásra való törekvés mind erősebbé válik, Franciaország újabb hajlandóságot mutat arra, hogy az élszakításra itélt nyugati részeket nekünk meghagyja, nehogy ezzel is erősítse Németországot. Ezt a felfogásbeli fordulatot mutatják alábbi távirati értesüléseink is:

Páris, június 24. (Bud. Tüd.) A legfelsőbb tanács elhatározta, hogy Nyugatmagyarország átadásának kérdését legközelebbi ülésében,

amely előreláthatólag július 15-én lesz, ismét konzideráció tárgyává fogja tenni. Ez a kérdés az osztrák csatlakozási mozgalom által, amely Nyugatmagyarországra való áttérjéssel fenyeget, a békemű és a nemzetközi politika szempontjából egészen új világításba kerül, amely körülménnyel a legközelebbi tanácskozás számot kívának vetni.

Zürich, június 24. (Bud. Tüd.) Párisi híradás szerint a legfelsőbb tanács oly okmányok birtokába jutott, amelyek a nagynémet agitációt Nyugatmagyarországon is bizonyítják. Ezek arról is bizonyítást tesznek, hogy Nyugatmagyarország csatlakozása Németországhoz komolyan elő lett készítve, sőt az a terv is fennforog, hogy Nyugatmagyarország Ausztriának való átadása puccs kíséretében menne végbe.

A középosztály vegyen állampapírt A pénzügyminiszter a bankok vagyonváltásáról

-- A nemzetgyűlés mai ülése --

Budapest, június 24. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg **Bottlik József** elnök, aki bemutatta Rakovszky István 8 napos szabadságot kérő levelét. A Ház a szabadságot engedélyezte.

Szabó József (biharnagybajomi), a közoktatási bizottság elnöke jelentést tesz a népoktatási törvényről. **Temesváry Imre**, a közigazgatási-, pénzügyi- és munkásbizottság elnöke a munkáskérdésről terjeszti be jelentését. Következett a pénzbüntetés ideiglenes felemeléséről szóló javaslat harmadszori olvasása. A javaslatot elfogadták. **Bottlik József** jelenti, hogy Temesváry és Tomory Jenő sürgős interpellációra kaptak engedélyt.

A büntető igazságszolgáltatás egyszerűsítéséről szóló javaslatot **Héj Imre** ismerteti. **Tasnády Kovács József** a javaslatot általánosságban elfogadja, de bejelenti tiltakozását a kormány ama ténykedése ellen, hogy a javaslatokat nem engedi előkészíteni, hanem gyorsan dobja a Ház elé. Ez a javaslat a hatalmával visszaélni akaró kormány kezében jó eszköz. Pontonként adja elő azután kifogásait. Foglalkozik a Tisza-pörrel és kéri, hogy ha Friedrich ellen a gyorsított eljárás szerint jártak el, miért nem járnak el a hamistannal szerzőkkel szemben is.

Bottlik elnök figyelmezteti, hogy egy jelenleg folyamatban levő ügy szereplőiről nem lehet említést tenni. Különben is hamistannal szerzőkről beszélni addig, amíg bebizonyítva nincsen, nem lehet.

Tasnády tudomásul veszi az elnök figyelmeztetését. Azután főleg a 8. § al foglalkozik, amely véleménye szerint a polgárok szabadságát veszélyezteti. Végre kijelenti a keresztyén nemzeti párt nevében, hogy fenntartják maguknak azt a jogot, hogy minden törvényjavaslatot érdeme szerint bíráljanak el. A javaslatot különben általánosságban elfogadja.

Rassay Károly mindenben aláírja a Tasnády aggályait. A javaslat kisebb bűncselekményre vonatkozik, de a második szakaszban benne van a hatóság elleni erőszak, a személyes szabadság megsértése és a magánlakosság, amelyek véleménye szerint nem kissúlyú bűncselekmények. A javaslatot nem fogadja el. **Bródy Ernő** szakszerűen kíván a javas-

lattal foglalkozni s már előre is kijelenti, hogy a második szakaszal indítványozni fogja, hogy a hatóság elleni erőszak, a személyes szabadság megsértése és a magánlakosság vétsége vétségé ki a javaslatból. Kéri a javaslat olyan módosítását, hogy a vádlott védekezését már a fő tárgyalás, illetőleg a vádbeszéd előtt tehesse meg.

Ruppert Rezső elfogadhatónak tartja a javaslatot, mert ezzel lehetővé válik a mult restanciájának feldolgozása, de a gyakorlati célszerűsénél tovább nem szabad menni. Ma alkalmas volna az idő arra, hogy a büntető igazságszolgáltatásban egyszerűsítés történjék. Kéri az igazságügyminisztert, hogy ezt a részt, mely a vád elveit semmissé teszi, hagyja ki.

Ezután **elnök** javasolta, hogy a nemzetgyűlés legközelebbi ülését holnap délelőtt 11 órakor tartsa és ezen a büntető igazságszolgáltatásról szóló törvényjavaslatot tárgyalják. A Ház így határozott. Ezután áttértek a sürgős interpellációkra.

Temesváry Imre kijelenti, hogy olyan témát kénytelen előhozni, mely a közgazdasági élet zavartalan menetét és a jöhiszemű polgárok vagyonát már hónapok óta veszélyezteti. Amikor a mult évben megjelent a pénzügyminiszter záró rendelete és köztudomásúvá vált, hogy a részvénytársaságok vagyonváltását az 1920 december 20-iki árfolyamok képezik, a pénzügyminiszter megengedte, hogy a bankok a vagyonváltás fejében befizetendő részvényeket a tőzsdén vásárolhassák. A bankok nem a tőzsdén vásárolják a papirokat, hanem kéz alatt, spekulációval, hogy a tőzsdéi árfolyam ne emelkedjék. Súlyos következményekkel jár ez, különösen azokra a kis emberekre, akiknek papírjai lombard-kölcsönrel vannak megterhelve. Interpellációjában kéri a pénzügyminisztert, hogy hajlandó-e megakadályozni az üzérkedésnek ezen módját és egyben felvilágosítást kér azokra a hírekre vonatkozólag, hogy igaz-e az, hogy egyes részvénytársaságok kifizették az 5% os vagyonváltást.

Hegedűs Lóránt pénzügyminiszter kijelenti, hogy a részvénytársaságoknak adott kedvezménynek két oka volt. Az egyik az, hogy eredeti részvényt kapjon az állam, a másik az, hogy segíteni akart a magyar középosztályon azzal, hogy a tőzsdéarfolyamok emelkedjenek.

Különben az ezen kedvezményt megadó törvényjavaslat csak tegnap jelent meg és így annak hatása még nem érezhető. Azt akarja, hogy a szabad piacon alakuljanak olyan árak, amelyek javára lesznek az értékpapír tulajdonosoknak, de abba nem megy bele, hogy a bankok kéz alatt vásárolják meg ezeket a részvényeket. Nem helyes, hogy a középosztály úgy gondolta vagyonának emelését elősegíteni, hogy a tőzsdén üzlelezzet. Nem helyes dolog, hogy valaki azt higgye, hogy munka nélkül is lehet jövedelemhez jutni. Ez igen veszedelmes dolog. Alapjában véve csak is a munka teremtelhet.

— A magyar középosztály legyen nyugodt, az 6 bankjai jól állanak. Tartsa meg papírjait, vegyen állampapírt, záloglevelet, amelyeknek nincsen árfolyamhullámzása. — A magyar középosztály bizza a spekulációt a bankokra.

— Mióta a vagyonváltás második és harmadik tétele megjelent, a kisgazda társadalmat azzal biztatják, hogy többet vesznek el az ingóvagyonból, mint az ingatlanból. Mindenkinek viselnie kell az egyenlő terheket. Meg van győződve, hogy a kisgazda társadalom elfogja fogadni javaslatát. Azok a hírek, hogy a részvénytársaságoknak megengedte, hogy 4-5 % -ot fizessenek váltásgképpen, pletykák alapszanak.

Az ingatlan vagyon váltást, amelyet a részvénytársaságok, bankok és iparvállalatok váltásgképpen befizettek, már elköltötte. Azért kapott olcsóbban külföldi pénzt, mint a szomszédos államok, mert a váltókat beváltotta. — Ezeket most már nem fizetheti vissza. Az ingó vagyon váltás fejében fizetett összegeket elköltötte és éppen ezért kéri az ingatlan vagyon váltásáról szóló törvényjavaslat elfogadását. Kéri válaszában tudomásul vételét.

A választ úgy az interpelláló, mint a Ház tudomásul vette.

Ezután **Tomory Jenő** terjeszti elő sürgős interpellációját, melyben a belügyminiszterrel kéri Péchy László szatmármegyeri főispán állásától való felmentését. A szatmármegyeri közigazgatási tisztviselők állítólagos visszaélései miatt szükségesnek tartja, hogy a megye élére kormánybiztost állítsanak.

Ráday Gedeon belügyminiszter az idős előrehaladottsága miatt csak röviden válaszol az interpellációra. Az interpelláló beszéde mindent tartalmazott, csak a közigazgatásra vonatkozólag nem említett semmit. Ha a főszolgabíró tényleg dohánycsempészéssel foglalkozott, úgy tovább állásában nem maradhat meg. Ami azt a kérést illeti, hogy kormánybiztost küldjön ki Szatmármegyébe, arra határozott válasza az, hogy nem. Ha a főispán erélytelen és a szatmármegyeri állapotok nem változnak, a megtörtlé lépéseket meg fogja tenni. Ha az ügyet megvizsgálta, majd beszámol a nemzetgyűlésnek. Különben úgy érzi, hogy Tomory azért tartott beszédet a szatmármegyeri közigazgatási állapotokról, mert egy ottani beszédoló beszédjével kapcsolatban ellene panaszok merültek fel. Az ügyben különben a közigazgatási törvénynek megfelelően fog eljárni. Kéri ideiglenes válaszában tudomásul vételét.

Tomory és a Ház a választ tudomásul vette és ezzel az ülés egynegyed 3 órakor véget ért.

**MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER
 CSAK KERESZTYÉN LAPOT OLVAS!**

A trianoni béke a nagyköveti értekezlet előtt

Nyugatmagyarország sorsa - Sürgetik a szerződés ratifikálását

Páris, június 24. (MTL.) A nagykövetek konferenciája Jules Cambon elnöke alatt foglalkozott a trianoni békeszerződés életbe lépésével.

Páris, június 24. (MTL.) Beavatott forrásból arról értesülünk, hogy a nagykövetek értekezlete legutóbbi ülésén a trianoni békeszerződés végrehajtásának ügyével is foglalkozott, és pedig elsősorban Nyugatmagyarország ügyét tárgyalták.

A tanácskozás során többen annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy jobb volna a kérdéses területnek Ausztria birtokába való átadását elhalasztani. Az értekezlet többségének az volt az álláspontja, hogy előbb tisztázni kell, hogy mi a szándéka Ausztriának a Németországhoz való csatlakozás ügyében. A kérdésben a nagykövetek nem hoztak határozatot. Az értekezlet foglalkozott továbbá azon bizottság megalakításának kérdésével is, amely a határok megállapítására lesz hivatva.

Beható eszmecsere után a kérdés folytatásának tárgyalását a legközelebbi ülésre halasztották.

Páris, június 24. (MTL.) Reynold, a tri-

noni békeszerződés előadója a szenátus bizottságában azt fogja indítványozni, hogy a szerződésről még a nyári szünet előtt történjen meg a szavazás. Jelentése a jövőre vonatkozó néhány fenntartással a szerződés elfogadását javasolja. A szerződést csak Magyarország és szomszéd államai között létrejött megállapodás alapján lehet megváltoztatni. Crupp volt külügyminisztert a kisebbségek védelmére vonatkozó szerződések előadójává választották.

A szenátus külügyi bizottsága tegnap Poincaré elnöklésével ülést tartott, amelyen a trianoni békeszerződés mielőbbi ratifikálását kívánták.

Páris, június 24. (MTL.) Français Albert szenátor a Bon Soir hasábjain a trianoni békeszerződéssel foglalkozik. A szerződés halvaszületett államokat teremtett meg Középeurópában. A trianoni békére talán semmisen oly jellemző, minthogy az új államok fötulajdonosága, hogy nincsen kijáráruk a tengerhez. Noha Magyarország részben felelős a háború kitöréséért, ez még sem elég indok arra, hogy ilyen súlyosan büntessék, hogy megélhetésének a feltételeit se biztosítsák.

Kopogtatás a szívek ajtaján

A Hajdúföld akciója a Salvátor-barakok menekültelei érdekében
Megindult az adakozás

Lapunk szerdai számában hosszasan foglalkoztunk a Salvátor-barakok menekült magyarjainak rettenetes helyzetével és iparkodtunk legalább megközelítőleg hű képét vázolni annak a rettenetes nyomornak, amely emberhez nem méltó borzalmas állapotnak, amelyben a nemzet tragédiájának e szerencsétlen statisztái sínylődnének. Örömmel állapítjuk meg, hogy cikkünk nem tévesztette el hatását és ma már egyre-másra keresik fel munkájanál a baraklakókat azok a nemes lelkű emberbarátok, akiknek arra módjuk és alkalmuk megadatott.

Sajnos azonban, többen vannak odakinn az esőverte és széljárta deszkafoszlányokban olyanok, akik munkára képtelenek. Elaggott, erőtlen gyöngye nők és magukkal is tehetetlen, szenvedő betegek. Ezeknek a sorsán a társadalomnak kell segítenie. Meg kell mozdulni a könyörületes magyar szíveknek, áldozatot kell hoznia a társadalom minden rétegének, osztály, felekezeti és pártkülömbőség nélkül és be kell takarnia a meztelenül didergő, megfáradt, elvándorolt emberi testeket, le kell törölnie a testi-lelki szenvedés fakasztotta könnyeket. S teljesítenie kell azt az erkölcsi kötelezettséget, amelyet a saját egykori kötelessége rakott a vállaira: hogy anyagi erejéhez mérten segítse, támogassa és istápolja azokat, akiket a nemzeti tragédia szomorú hőseivé tett kegyetlen sorsuk.

Ezeknek a mindenkitől elhagyatott, munkára képtelen öregeknek, sápadtarcu betegeknek és fejlődésükben hátravetett, ártatlan, zsenge gyermekeknek, a nemzet dicsőséges múltjának, szomorú, de önértékes jelenének és jövőendő reménységének érdekében kopogtatunk mi az emberi szívek ajtaján. Legelőször azokhoz mentünk, akik a legtehetősebbek valamennyiünk között: a pénzintézetekhez. Felkerestük a legnagyobb debreceni pénzintézet vezetőjét, dr. Veresényi Tibort, a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatóját, akit akciónk támogatására kértünk fel. Kedves kötelességünk leszögezni, hogy a legnagyobb jóindulatot és előzékenységet tapasztaltuk részéről. A csütörtöki bankközi értekezlet az ő előterjesztésére egyhangúlag elhatározta, hogy támogatja a Hajdúföld akcióját és bár tulontul igénybe vannak véve a jövedelmezés terén, a pénzintézetek mindegyike pénzadományt juttat a Salvátor-barakok éhező és rongyokban didergő menekülteinek. Még pedig a nagyobbak és erősebbek egyenként 500-500 koronát, a kisebbek és gyengébbek tehetségükhöz képest kevesebbet. De adnak valamennyien.

Ilyképen örömmel jelenthetjük olvasóinknak, hogy csendben megkezdett akciónk sikere máris biztosítva van. Természetes azonban,

hogy a pénzintézeteknél nem fogunk megállni. Adakozásra szólítjuk fel a nyereséges ipari vállalatokat, a kereskedelmi és gazdasági érdekvéviselőket, a tehető magáncégeket és magánembereket s bekopogtatunk minden dobogó szív ajtaján, hogy az irgalom és emberszeretet nevében segítségét kérjük hazafias és emberies vállalkozásunk elvégzéséhez. Hisszük, hogy mindenütt megértésre és áldozatkésziségre fogunk találni.

A kálvinista Rómának, ennek a történelmi dicsőséggel teljes multu büszke civis városnak egyetlen önértékes lakója sem nézheti érzéketlenül, hogy a város kapujában éhen pusztulnak és meztelenül dideregnek azok a magyar testvérek, akiket az oláh ágyúk tüze egyetlen szál ruhában kergetett ki Zilahról és akik a hagyományos magyar vendégszeretetre appellálva kerestek menedéket Debrecenben!

Már most megjegyezzük, hogy mi csakis és kizárólag olyan menekülteknek fogunk a hozzánk befolyt adományokból juttatni, akik önhibájukon kívül nem tudnak dolgozni és képtelenek a munkára. Dologkerülő és naplopó emberek a mi támogatásukra nem számíthatnak, mert ma kétszeres kötelessége teljes erejéből dolgozni minden magyarnak: kötelessége önmagáért és családjáért, kötelessége dolgozni a haza feltámadásáért!

Ez a gondolat fog bennünket vezetni megkezdett akciónk befejezésénél.

A tegnapi nap folyamán az alábbi pénzintézetek juttatták hozzánk adományait:

Debreceni Első Takarékpénztár	— 500 Kor.
Alföldi Takarékpénztár	— 500 "
Magy. Ált. Hitelbank főköja	— 500 "
Ált. Forgalmi Bank rt.	— 500 "

Összesen: 2000 Kor.

Előző gyűjtésünk: 250 Kor.

Eddigi gyűjtésünk: 2250 Kor.

Itt közöljük azt is, hogy egyik társadalmi egyesületünk öt ruhállan baraklakó gyermek felruházását vállalta magára.

A haldokló Szovjetország

Moszkva, június 22. (M. T. I.) A moszkvai statisztikai szovjet-hivatal jelentése szerint Szovjetország jelenlegi lakosságának száma 132 millió, 1914-hez képest tehát a lakosság száma 12 millióval csökkent. Moszkva lakossága 1920 augusztusában egy millió 28 ezer. A fővárosban éppúgy, mint az egész országban 1915 óta erősen hanyatlott a születések száma. Általában a gyermekek mostan kevesebben vannak, mint ezelőtt, holott Moszkvában négyszerannyi házasságot kötöttek most, mint a háború előtt.

NAPI HIREK

Az adó,

a finánc sohase volt népszerű fogalom a magyar ember szemében. A kincstárt megrövidíteni, a fináncot becsapni valóságos nemzeti virtussá lett nálunk, Ennek, azon az általános nos nagy bajon kívül, hogy magyar nemzeti közszellemről beszélni sem lehet; hogy az önzés lett urrá rajtunk, s a köztől csak követelünk a magunk számára, de terhehez hozzájárulni nem sietünk, ezen kívül mélyen fekvő speciális, mondhatni történelmi oka is van. Jól látta a magyar ember, hogy adófülléreiből nem az ő javát, jövőjét, nemzeti nagyságát és boldoguldsát munkáló intézményeket létesítenek, hanem nehéz munkája verejtékéből idegen népek, idegen dinasztia érdekében tartanak fenn hadsereget, mely hivatva van az ő fékfenntartására és amely kész adott esetben a magyar nemzeti ideálok megcsufolására és lerombolására.

Ma már azonban tudnunk kell, hogy a nagy anyagi áldozatokat a magyar hazának hozzuk s ez a tudat kell, hogy könnyebbé tegye a súlyos terhek viselését.

Vasárnapi istentiszteletek

A ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Szele György lelkész, délután 5 órakor prédikál Konrad Zoltán h. lelkész. Kistemplomban: délelőtt 9 órakor prédikál Konrad Zoltán h. lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál Dr Révész Imre lelkész, délután 3 órakor prédikál Mikecz Gábor akad. halg. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Csűrű István segédlelkész, délután 5 órakor prédikál Uray Sándor lelkész. Árpádtéri templomban: délelőtt 10 órakor prédikál Mezei Béla segédlelkész, délután 3 órakor prédikál Kiss Andor segédlelkész. Ispóty templomban délelőtt 10 órakor prédikál Gábor András segédlelkész, délután 3 órakor prédikál Csűrű István s. lelkész.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferencz vallásitanító lelkész.

Városi szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál Kántor József s. lelkész.

A Konfirmált Leányok Szövetsége összejövetele vasárnap délután félnégy órakor (Egyháztér 17. sz. ref. egyházi tanácssterem.)

A róm. kath. templomban holnap vasárnap fél 6, 7, 11 és fél 12 órakor csendes misék. — Fél 10 órakor nagy mise, utána szent beszéd. — Délután 3 órakor litánia, szent beszéd.

Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor prédikál Szele Miklós ref. vallásitanár.

— Hegedüs Amerikában. A newyorki Columbia University, Amerika legnépesebb egyeteme elhatározta, hogy Hegedüs Lóránt magyar pénzügyminisztert meghívja pénzügyi rendszerének előadására. A meghívó levelet az egyetem rektora már el is küldötte Budapestre.

— A hollandiai főkonzul meglátogatja Debrecen. A városi tanács napokkal ezelőtt megleghangu levélben meghívta a Budapest székeli Fledderus hollandi főkonzult, hogy látogasson el Debrecenbe, Kuyper Katalin, Kuyper Ábrahám hollandi volt miniszterelnök lányával. A hollandi főkonzul a kérésnek, sajnos, nem tudott eleget tenni s erről megleghangu levélben értesítette a városi tanácsot. Jelzi a levélben, hogy mielőlt dolgai engedik, meglátogatja Debrecen s kiemeli, hogy Magyarországot és Debrecen évszázados szívélyes viszony fűzi Hollandiához, s ez a szíves barátság ma még melegebbé lett.

— Rádióállomás Debrecenben. A Városok Lapja részletesen hírt ad arról, hogy a kormány Debrecenben felállítandó rádióállomás gondolatával foglalkozik. A rádióállomás hír szerint a Nyulason lesz és július 15-én már működni is fog.

— Július 10-én lesz a katonai és sport-ünnepély. A házi ezrednek folyó hó 29-re tervezett nagyarányú sport- és katonai-ünnepélye közbejött akadályok következtében vasárnap, folyó évi július hó 10-re lett elhalasztva.

— Kifizetik az államadóssági kamatokat. A kormány legközelebb hirdetményben fogja közölni azt a szándékát, hogy kifizeti az 1919 évi hátralékos államadóssági kamatokat. A törvény szerint Csonkamagyarországot terhelő államadóssági címleteknek az 1911. évi március 31-től kezdve 1919. év végéig esedékessé vált kamatai, valamint a Csonkamagyarországot terhelő államadósságok 1919 év március 21-iké előtt esedékessé vált hátralékos kamatai évi 3 %-ra leszállítva kifizetésre kerülnek.

— **Győr üdvözli a miniszterelnököt.** Győr város törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy gróf Bethlen István miniszterelnököt június 1-én a destruktív letérésére mondott hatásos beszéde alkalmából feliratban üdvözli. Győr város közgyűlési határozatát megküldték csatlakozás véget Debrecen város törvényhatóságának is.

— **Sulyosan büntetik a dohánycsempészeket.** A m. kir. dohánybeviteli felügyelőség átiratot intézett a polgármesteri hivatalhoz, melyben felkéri a polgármestert, hogy a dohánycsempészség és a dohánytermelés szigorúbb ellenőrzésére hívja fel az alárendelt hatóságokat. Az átirat megjegyzi, hogy a dohánycsempészséget nemcsak pénz, de börtönbüntetéssel is fogják sújtani, miért is felhívja a város lakosságát, hogy tartózkodjék mindennemű dohánycsempésztől.

— **Svédék az inséges magyarokért.** Károly svéd királyi herceg, a svéd vöröskereszt elnöke a budapesti szülőkörök részére svéd valutában 160 ezer magyar koronát kitevő összeget juttatott Huszár Károly volt magyar miniszterelnök kezéhez. Ugyanakkor a svéd cukor-trust egyik vezető fia, Engeström konsul és fia, akiknek Magyarországon is van birtokuk, körülbelül 150 ezer koronát érő svéd pénzt küldték a gróf Károlyi Lászlóné által Ujpesten alapítandó gyermekórához részére.

— **A Margit vizgyógyintézet.** A népjóléti miniszter leiratban arról értesítette a városi tanácsot, hogy a Margit fürdőnek saját kérelmére megengedte a „Vizgyógyintézet” elnevezés használatát.

— **Postahivatal az Augusztia szanatóriumban.** A debreceni posta- és táviráda igazgatóság értesítette a polgármestert, hogy július 15-től kezdődőleg az Augusztia szanatóriumában levő postaügynökséget telefon, táviráda és posta pénztárral rendelkező postamesterséggé fejlesztette.

— **Találkozó.** Felkérem azon volt osztálytársaimat, kik az 1909—10-ik évben a debreceni ref. főgimnáziumban érettségüket tettek, hogy július 10-én délelőtt fél 9 órakor a Kollégium udvarán jelenjenek meg. *Dr Sarkady Ferenc,*

— **A dunamelléki ref. egyházkerület új püspöke** egyes lapok szerint Ravasz László lett, a budapesti Kálvintéri párochia lelkésze. Azonban a dolog úgy áll, hogy a választás eredménye még nem ismeretes, mert a beérkezett szavazatokat csak holnap, vasárnap fogják felbontani. A szavazás eredménye kétséges.

— **Táncestély cseresznye-szürettel** folyó hó 26-án, vasárnap a Royalban 7 órai kezdettel.

— **Simonffy u. 5. szám alatt van Kolosné nyakkendő terme.**

A szovjet hadat üzent Japánnak?

Berlin, június 24. (MTI) Revali híradás szerint a szovjetkormány közölte a szövetséges hatalmakkal, hogy Oroszország hadat üzent Japánnak, mert Japán az ellenforradalmárokkal együtt Kelet-Sibériának egyes részeit megszállva tartja. Ezt a hírt hivatalosan még nem erősítették meg.

Feloszlik a közlelémezési minisztérium

Budapest, június 24. (MTI) A közlelémezési minisztérium július elsején megszűnik és Mayer János jelenlegi miniszter elfoglalja a földmivelési miniszteri államtitkárságot. A gabonagyűjtés új vezetője Lickel Károly földmivelésügyi miniszteri osztálytanácsos lesz, aki a gabona-kormánybizottság egész személyzetével átmegy a földmivelésügyi minisztériumba. A kisgazdapártban mozgalom keletkezett, hogy Mayer miniszterségének megszűnése folytán a párt képviselőinek aránya a kormányban ne szenvedjen.

Háromszáz millió kislakásokra

Budapest, június 24. (MTI) Hegyeshalmi Lajos kereskedelemügyi miniszternek az állami kislakások építéséről szóló törvényjavaslatát ma osztották ki a képviselők között. A törvényjavaslat szerint a kereskedelemügyi miniszter felhatalmazást nyer, hogy állami kislakások építésének céljaira 300 millió korona hitelt vehessen igénybe.

A holnapi állatkiállítás és díjazás a Hortobágyon

A földmivelésügyi miniszter újabb díjakat tűzött ki

A tenyészállat-kiállítás és díjazás iránt, mely a Hortobágyon fog holnap megtartatni, mind szélesebb körben nyilvánul meg az érdeklődés. A gazdatársadalom kellőképpen felfogta a kiállítás nagy jelentőségét és siet állataival részt venni benne. Ezt a nagy jelentőséget méltányolja nagyatyádi Szabó István földmivelésügyi miniszter is, amit nemcsak azzal juttat kifejezésre, hogy nagy kísérettel ott megjelenik, hanem azzal is, hogy *újabbán megint három állati díjat tűzött ki* debreceni kisgazdák magyar fajtájú szarvasmarhájának díjazására. Nagyon kívánatos és óhajtható, hogy kisgazdáink minél számosabban vegyenek részt a tanulságos kiállításon, melyre ismételt felhívjuk nemcsak a gazdatársadalomhoz tartozók, hanem minden olvasónk figyelmét.

Az előbbi közleményeinkben már említeteken kívül megjelenését bejelentette Kovács

Imre, az országos gyapjuminősítő intézet igazgatója és Keresztury Pál aligazgató. Az országos gazdasági egyesület szintén jelentett be újabbán megint egy kiküldöttjét, a közgazdasági egyetem állattenyésztési szaktanárának: dr Schandl Józsefnek a személyében.

Debrecenből a gazdatársadalom tagjain kívül a közigazgatási hatóságok vezetői, elsősorban a városi tanács, közgazdasági életünk tényezői, testületek képviselői és magánosok nagyszámmal tekintik meg a kiállítást.

A nagyközönségnek figyelmébe ajánljuk, hogy ma déli 12 óráig ebédjegyről, valamint vasuti jegyről a gazdasági egyesület hivatalában gondoskodjék, mivel az ünnepeken résztvevők számára az ebéd és a vasuton ülőhely csak így biztosítható. Jegyet ugyan lehet kapni a vasuton is, de ülőhely csak azok részére lesz biztosítva, kik jegyeiket előre megváltják.

A marienbadi magyar-cseh tanácskozások

Pasics nincs Karlsbadban - Egyes kérdésekben megegyeztek

Marienbad, június 24. (M. T. I.) Benes cseh külügyminiszternek a cseh előadókkal való tanácskozása után délelőtt 3/4 órakor kezdődött meg a miniszterek értekezlete. A tárgyalások menetéről szóló tegnapi kedvező kommuniké után jelenleg azt a nyilván megokolt reményt táplálják, hogy a tanácskozást még délelőtt befejezik és a cseh delegáltak még a 15 óras entente-gyorsvonattal elutazhatnak. A magyar delegáció körülbelül két órával ezután utazik el. — A Mária-montei értekezlet eddigi kedvező eredménye Budapesten holnapra jutott és most fog következni a tárgyalások újra való megkezdése. A prágai tárgyalásokat is folytatni fogják. Az itteni tárgyalások sikeres lefolytatásának hatása alatt joggal várható, hogy a tárgyalások a lényeges kérdésekben Magyarország számára kedvező eredményeket érhetnek el. A kereskedelmi és forgalmi kérdések folytatása és befejezése az utódállamok portorosei konferenciájára vár.

Marienbad, június 24. A miniszterek délutáni értekezlete 6 órától fél 11-ig tartott. Először részletkérdések kerültek sorra, amelyek a bizottságok napirendjén szerepeltek. Azután inkább gyakorlati természetű kérdésekkel foglalkoztak. Általában teljes a megelégedés a mai tárgyalások lefolyásával. Ugy látszik, hogy a tanácskozást holnap befejezik.

Prága, június 24. (M. T. I.) Pasics jugoszláv miniszterelnöknek Karlsbadba érkezéséről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. Itteni diplomáciai körök kijelentése szerint résztvesz a marienbadi értekezleten Miletics miniszter, aki a napokban Marienbadban időzött és most Jugoszláviába utazott

Prága, június 24. A „Práger Tageblatt” levelezője Marienbadban beszélgetést folytatott Khuen-Héderváry gróffal a magyar delegáció egyik tagjával, aki a következőket mondotta: Sürgősen szükséges a közép-európai államok új konstellációja. A háború feldulta a régi nemzetközi kapcsolatokat. Arra kell törekednünk, hogy ezentul a kereskedelem és forgalom szabad legyen, hogy lehulljon minden korlát, mely az államok határain még fennáll. Meg kell még beszélni a békeszerződés végrehajtását is. A kisebbség védelmére például kimerítően foglalkozik a békeszerződés, de ezeknek végrehajtási módzatai még határozatlanok.

Marienbad, június 24. (MTI.) A mai miniszteri zárókonferencián a következő együttes kommuniké adták ki:

„Attól a belső óhajtól vezérelve, hogy a békeszerződésből eredő számos kérdés barátságos uton rendeztessék, dr Benes cseh és gróf Bánffy magyar külügyminiszter urak június 23-án és 24-én Marienbadban összejöttek, hogy személyes megbeszélés alapján hozzájáruljanak némely nehézségek megoldásához, melyek a Prágában és Budapesten ülésező szakbizottságok munkája közben felmerültek. — Benes dr és Bánffy gróf külügyminiszter urak e kérdések rendezése tekintetében megegyeztek. A többi kérdés megoldása az újonnan kidol-

gozandó tervzet alapján részben a szakbizottságok útján, részben a miniszterek újabb összejövetelével alkalmával fog megtörténni. Az újabb összejövetel idejét később fogják megállapítani.”

Bánffy és kísérete a rendes gyorsvonattal elutazott és holnap reggel érkeznek meg Budapestre.

A nagytemplomgyalázók bünpöre

Budapest, június 24. A pécsi kommunis-ták bünperének mai folytatólagos tárgyalásán dr Tóth Béla kir. ügyész tartotta meg vádbeszédét, melyben kifejtette, hogy a pécsi kommunista központ célja a keresztyén felekezetek közti béke megbontása volt, hogy ezzel a kommunizmust segítsék elő. Ebben az antant és elsősorban Szerbia is támogatta őket, — mert nekik érdekük Magyarország gyengítése. Két gyanúsított ellen a vádat elejti, a többieket lázadás büntetével vádolja.

A védőbeszéd elhangzása után a bíróság tanácskozássra vonult vissza és a vádelejtés következtében Jankovicsot és Popovicst szabadon bocsátotta, a többire nézve pedig a rendes bíróság illetékességét mondta ki. Ezzel a statáriális eljárás befejezést nyert.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Az osztrák vörösek tolmácsa.** A kir. törvényszék ötös tanácsa Nagy Kálmán ítélőtáblai bíró elnöklésével tegnap tárgyalta Jenei Jenő mérsárossegéd bünporét. Jenei a kommunizmus alatt hangadó szerepet vitt a derecskei direktóriumban, szoros barátságban állott a hírhedt terrorvezérrel, Stern Mózzsal s ő volt a tolmácsa a Bécsből ráuk szabadított vörös hordának is. Az ellene emelt vádat, hogy a derecskei bankokat ő szocializálta, sőt az egyik pénztintézetből 14,000 koronát el is rabolt, a tanuk terhelő vallomása ellenére állhatatosan cáfolni igyekezett. Az ötös tanács egy évi börtönre ítélte, amelyből 5 hónapot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

Ugyancsak tegnap tárgyalta az ötös tanács Nagy László vagongyári művezető ügyét is, aki lázadással, lopással és több rendbeli személyes szabadság megsértésével volt vádolva. A vádpontok között szerepelt az is hogy ő volt az, aki Szentgály főhadnagyot lófarkához köttette, Ling Sándor orvost és Szatmáry Ferenc rendőrelőnört letartóztatta és a nagy-pénteki ellenforradalomkor 30 munkást a Bikába fegyverek után kutatni kiküldött. A tanuvallomások után az ügyész a vádat egy rendbeli személyes szabadság megsértésére és lopás büntetésére korlátozta. A lopás büntetésnek vádjá alól vádlottat az ötös tanács felmentette, a Szentgály főhadnaggal szemben elkövetett személyes szabadság megsértésére vonatkozólag pedig a rendes bíróságot mondta ki illetékesnek, mivel az eset még a Károlyi-forradalom idején történt.

SPORT.

DEAC-DEASE. Tudvalevő, hogy a tanács megemlékezte a két egyesület tavaszi idényben lejátszott meccsét s annak újrajátszását rendelte el. Így a két egyesület vasárnap újból találkozik a zöld gyepen, hogy eldöntse, melyik erősebb s melyiké legyen a második hely. Ősszel a DEAC 3:1 arányban győzelmet aratott, azonban a tavaszi szezomban már be kellett érnie eldöntetlen (1:1) eredménnyel. Régen készült a DKASE a revanchera, azonban a mostani találkozás nem fog tiszta képet mutatni, mert az egyetemi csapat igen sok tagja a vízgátra való készülődéssel tréningjét elhanyagolta s több tagja még vakációra utazott, így legyengült a csapat. DKASE viszont Csödör új tréner s unokájának eredményét fogja bemutatni. Izgalmas lesz a mérkőzés, mert mindkét csapat a második helyért küzd, mely annak jut osztályrészül, mely csapat ellenfelet legyőzi. A legyőzött a negyedik helyre fog leszorulni.

Bélnemzettség-Hagyarország. Tegnap közölték a magyar válogatottakat, ma közölték az ellenük kiállított német csapat összeállítását. A szombaton érkező csapat névsora a következő: Bernstein, Kugler, Müller, Lang, Schmirle, Rehle, Krecs, Popp, Bös, Nebauer, Altwater. Tartalék: Schmidt. Érdekes, hogy Schmirle, aki a lent járt német válogatott balösszekötője volt, mint centerhalf fog szerepelni. A csatársorban Papp a legveszélyesebb. Mi a magyar csapat 3:0 győzelmet várjuk.

A Magyar Uszó Szövetség tiszta-északi kerülete irányító egyesületének a budapesti Egyetemi Atlétikai Clubnak megbízásából felkérem városunk uszósportjára iránt érdeklődőket, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor az Arany Bika kávéház kupola termében megjelenni sziveskedjenek. Az összejövetel célja a Kerület megalkotása, verseny uszó-sportunk megteremtése, mint-hogy a Magyar Uszó Szövetség július közepén egy oktató tréner fog leküldeni versenyzőink előkészítése végett. Hadházy Dezső.

Rose nyelviskola

Nagyerdőn.

SZÍNHÁZ.

Szombaton Bodán Margit utolsó felléptével a **Cigányszerelem** kerül színre.

Bucsu-fellépések. A szezon végén a Csokonai színház jövőre máshová szerződött tagjai legjobb szerepükben vesznek bucsut a debreceni közönségtől. *Buday Ilonka* a Gál baba Gábor diákját játsza július 3-án, *Szekely Zizi* e hó 30-án a Heidelbergi diákélet Katicáját, *Bánhid József* és *Szendró Gyula* pedig 29-én bucsuznak a Sylvio kapitányban.

Vendégszereplés. *Bródy Irén*, a kolozsvári Nemzeti-színház volt tagja július 2-án a Cigányszerelemben, 3-án pedig A piros bugyellárisban lép fel, mint vendég.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Paul Wegener és Lydia Salomanova főszereplésével a Sötét hegedűje című 5 felvonásos drámát mutatja be az Apolló 7 és 9-kor.

Serao Matild világhírű regénye „a Levágott kéz” filmen az Urániában 7 és 9-kor.

Sztrájkba léptek a banktisztviselők Csehszlovákia nagyobb városaiban, mert a bankok szövetsége csak részben teljesítette a szolgálati programokra vonatkozó kívánságukat. A sztrájk miatt a prágai tőzsde zárva maradt.

A tőzsde

Zürichi zártkörű tőzsde jun. 24. (MTL) Berlin 825, Hofland 18630, New York 593, London 2220, Páris 4765, Milánó 2825, Prága 805, Budapest 230, Zágráb 405, Bukarest 920, Varsó 87, Bécs 110 — Osztrák lebelvény 86.

Bécsi valuta jun. 24. (MTL) Márka 960 Lei 1070, Lira 3406, Francia frank 5460, Svájci frank 11480, Dollár 674, Rubel 830, Sokol 940, Angol font 2570, Dinár 1850, Lengyel marka 42, magyar korona 272.

Kifizetések: Zágráb 461, Berlin 960, Prága 335, Budapest 269, Olasz 3285, Svájc 116, New York 681, Varsó 44 1/2, Páris 5575, Amsterdam 2750, Bukarest 1063, London 2580, Söfia 700.

Budapesti zárlat jun. 24. (MTL) Magyar hitel 1760 Osztrák hitel 600, Angol-Magyar bank 700, Leszámit. bank 725, Magyar-Olasz bank 300, Jelz. hitelbank 265, Keresk. bank 6260, Pesti hazai estb 19700, Borsodmiskolci 2425.

Valuták. Napoleon 835, Angol font 970, Dollár 247-257, Francia frank 2050, Márka 365, Lira ————1240, Osztrák kor. 33 1/2, Rubel 60-52, Lei 395, Sokol 365, Svájci frank 250, Korona dinár 655-675, Frank dinár 655-675, Lengyel marka 17-19.

Terménytőzsde. Tengeri 825-70, cirokmag 450 ab állomás, fehér bab 500 ab állomás, új őszi árpa 510 ab állomás.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-u. 11.

A vitézi telkek felajánlása nagyon szépen folyik. A Tébe négy millió koronát szavazott meg a vitézi telkek gazdasági felszerelésére. Az Almássy-nemzettség 700 holdat ajánlott fel, József főherceg alsóúti uradalmából 300 holdat, a nagyváradi püspöki káptalan Hajdumegyében 150 holdat. A nagyobb bankok és iparvállalatok is naponta érkeznek a vitézi székhez jelentős összegű ajánlások. Ki kell vennie a részét e nemes mozgalomból mindenkinek, akinek módja van hozzá.

Hirdetmény.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójának és bányaadójának az 1921. évre, e vállalatok nyereségtöbbletadójának pedig az 1920 évre szóló kivétele elrendeltéven az ezen adónevek kivételéhez a fennálló törvények és rendeletek alapján előírt, a vállalat törvényes képviselője által kiállított és

- a kereseti adóban adóköteles üzleti nyereséget;
- a bányaadóban adóköteles üzleti jövedelmet;
- a nyereségtöbbletadóban adóköteles nyereségtöbbletet magukban foglaló vállomások, mind a három adónemre vonatkozólag egyezre, 1921. évi június hó 30-ig tartoznak a vállalatok benyújtani.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalat úgy a kereseti adóra, mint a nyereségtöbbletadóra vonatkozó bevallását ahhoz a pénzügyigazgatósághoz (adófelügyelőhöz) köte-

les benyújtani, amelynek működési területén levő községben (városban) a vállalat igazgatóságának (belföldi képviselőségének) székhelye van.

A nyereségtöbbletadóra vonatkozó vállomást általában véve mindegyik vállalat tartozik beadni.

Ezen rendelkezések alól kivételnek:

A) azok a belföldi nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, amelyeknek saját tőkéje az 1920. üzleti évben nem haladta meg a 400 ezer koronát, amennyiben mérlegszerűen kimutatott nyereségük az 1920. évben nem volt 40000 koronánál több.

B) azok a bel- vagy külföldi nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, amelyeknek nyereségtöbblete az 1920. üzleti évben nem haladta meg a 40.000 koronát, amennyiben ezt az utóbbi körülményt összes igazgatósági tagjaik (itteni képviselőjük) aláírásával, az illetékes pénzügyigazgatóságnál (adófelügyelőnél) bejelentik.

Az ingyen kiszolgáltató bevallási íveket a felénk hivatalból nem kézbesítik.

Ha valamely nyilvános számadásra kötelezett vállalat a kereseti adójára vagy nyereségtöbblet adójára vonatkozólag a bevallást az előírt határidőben nem ad 20%, illetőleg 10%; ha pedig a vállomás be nem adása esetében hozzám intézett felhívásban a kitűzött idő alatt sem ad bevallást, 50% pótlék vetetik ki terhére.

Ezenfelül az esetben, ha a nyereségtöbbletadó kivétele során a pótlék kivétele jogerőre emelkedett, a vállalat igazgatóságának (belföldi képviselőjének) minden egyes tagjára a pénzügyigazgatóság (adófelügyelő) által 1.000—50.000 korona pénzbírság róvandó ki.

Teljes szövegű hirdetmény a városi adóhivatalnál és a kifüggesztett példányokon megtekinthető.

M. kir. Pénzügyigazgatóság.

Apró hirdetések.

Méhrajt

elsőrendűt 600 koronáért szállít Széchy György — Szerep, Bihar.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I. Sathányi-utca 22. Telefon 1365.

Jókarban lévő

békebeli minőségű keveset használt szakett öltöny jutyányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Molykár ellen

szőrmé és felruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban beraktároz KÖVÁRY és ALT-MANN Piac-utca 42.

Koros Sándor

terfő-szabó Kálidában Piac-u. 66. Saját készítésű elegáns tornabizonyok kaphatók

Német nyelvet

tanít magánháznál órát ad kezdőknek is, a legjobb és legkönnyebb módszer szerint Délutáni correptálás. Siposs, Rakovszky-u. 13.

Forgács István

művészi Bádgos-u.

Butorozott

szobát keresek lehetőleg teljes ellátással. Közel valamelyik villamos megállóhoz Megkereséseket „Gazron” jellegre kérek.

Makulatura öt kilós tételekben kapható lapunk kiadóhivatalában.

A Magyarországi Zsidóságról

A magyarországi zsidók statisztikája című nagyérdemű o-o és aktuális mű o-o

Írta: ifj. Weszprémy Kálmán

Ára 24 korona.

Vidékre postán 26 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59.

Lapkihordó asszonyok és egy kifutófiu

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában

IDEGEN KIFIZETÉSEK

DEVIZÁK, CSEKKEK TŐZSDEI MEGBIZÁSOK PÉNZVÁLTÓ ÜZLET DEBRECEN, PIAC-U 67. (Frohner szálloda) Telefon 407.

Követeljemindenütt

GERŐ CZÉG GZPÓ-GAF készítményeit védjeggyel Ha nem kapna kereskedőjénél, úgy forduljon közvetlenül

Gerő Adolf Fia céghez, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. Cipeüzem: Budapest, I. Bercsényi-u. 10. Nagyban osztály: Budapest, V., Akadémia-utca 6.

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-vállalat Részvénytársaság könyvnyomdája.

ELEFON 3-48 Debreczen Piac-u. 59. TELEFON 3-48.

KÉSZIT:

minden a sokszorosító szakba vágó munkát u. m.: rovatos iveket, folyóiratokat, kereskedelmi és más egyéb nyomtatványokat. Esküvői és eljegyzési értesítéseket, névjegyeket, gyászlapokat.

•• Költségvetéssel készséggel szolgál. ••